

საქმე #010210015001204887

საქართველოს უზენაესი სასამართლო

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა საქართველოს სახელით

საქმე №ას-1378-1298-2017

ას-1378-1298-2017 პ-----ი

15 ივნისი, 2018 weli,
ქ. თბილისი

**სამოქალაქო საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:**

**ეკატერინე გასიტაშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მოსამართლეები: პაატა ქათამაძე,
ბესარიონ ალავიძე**

საქმის განხილვის ფორმა _ ზეპირი განხილვის გარეშე

პირველი კასატორი - ლ----- პ-----ი (მოპასუხე)

მოწინააღმდეგე მხარე - რ----- გ-----ე, ნ----- დ-----ე (მოსარჩელე)

მეორე კასატორი - რ----- გ-----ე (მოსარჩელე)

მოწინააღმდეგე მხარე - ლ----- პ-----ი (მოპასუხე)

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება - ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 30 აგვისტოს გადაწყვეტილება

პირველი კასატორის მოთხოვნა - გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება
და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით, სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის
თქმა

მეორე კასატორის მოთხოვნა - გასაჩივრებული განჩინების ნაწილობრივ

გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით, სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება

დავის საგანი – თანხის დაკისრება, იპოთეკით დატვირთული უძრავი ქონების რეალიზაცია

საკითხი, რომელზედაც მიღებულია განჩინება - საკასაციო საჩივრების დაუშვებლად ცნობა

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი

1. ნ----- დ-----ეს (შემდეგში - პირველი იპოთეკარი, პირველი მოსარჩელე), რ----- გ-----ეს (შემდეგში - მეორე იპოთეკარი, მეორე მოსარჩელე, მეორე კასატორი), ე----- პ-----სა (შემდეგში - მესამე იპოთეკარი, ქონების მეორე მესაკუთრე და გ---- ო-----ეს (შემდეგში - მსესხებელი, პირადი მოვალე, ქონების თავდაპირველი მესაკუთრე, მეორე მოპასუხე, გამყიდველი გამოსყიდვის უფლებით) შორის, 2010 წლის 27 ოქტომბერს, გაფორმდა უძრავი ქონების ნასყიდობის ხელშეკრულება გამოსყიდვის უფლებით.
- 1.1. ხელშეკრულების თანახმად, ნასყიდობის საგანს წარმოადგენდა უძრავი ქონება, მდებარე ქ. ბათუმი, ა. ა-----ის ქ. №7ა, ბინა №1, ფართი: 182,19 კვმ. ნასყიდობის საგნის ღირებულება განისაზღვრა 65000 აშშ დოლარით.
- 1.1.1. ხელშეკრულებაში მითითებულ იქნა, რომ გამყიდველს ქონების გამოსყიდვა შეეძლო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ერთი წლის განმავლობაში. აღნიშნული თანხიდან 15 000 აშშ დოლარი ეკუთვნოდა პირველ იპოთეკარს (მოსარჩელეს), 20 000 აშშ დოლარი - მეორე იპოთეკარს (მოსარჩელეს).
- 1.2. გამყიდველს ქონება არ გამოუსყიდია, რის გამოც აღნიშნული უძრავი ქონების სრულუფლებიან მესაკუთრეებად ერთი წლის შემდეგ საჯარო რეესტრში აღირიცხა წინამდებარე განჩინების პირველ პუნქტში დასახელებული სამივე იპოთეკარი, რომლებმაც ბინა გაჰყვეს ორ ნაწილად: უძრავი ქონება საკადასტრო კოდებით - 0----- და 0-----.
- 1.3. მსესხებლის სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებით, ამ უკანასკნელის სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, კერძოდ: ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2013 წლის 7 თებერვლის გადაწყვეტილებით (რომელიც კანონიერ ძალაშია შესული) მხარეთა შორის 2010 წლის 27 ოქტომბერს გაფორმებული ნასყიდობის ხელშეკრულება ბათილად იქნა ცნობილი და გაუქმდა სამი იპოთეკარის საერთო საკუთრება სადავო უძრავ ქონებაზე და ნივთი მსესხებლის, იგივე გამოსყიდვის უფლების მქონე გამყიდველის საკუთრებად აღირიცხა (იხ.ტ.1, ს.ფ.15-24).

- 1.3.1. ზემოხსენებული გადაწყვეტილებით სასამართლომ დაადგინა, რომ მხარეებს შორის 2010 წლის 27 ოქტომბერს დადებული ნასყიდობის ხელშეკრულება გამოსყიდვის უფლებით რეალურად არ იყო ორიენტირებული ნასყიდობის სამართლებრივი შედეგების დადგომაზე, არამედ ხელშეკრულების გაფორმების მიზანი იყო მსესხებლის მიერ გამსესხებლისგან აღებული სესხისათვის გარანტიის შექმნა.
- 1.3.2. ამავე გადაწყვეტილებით, ერთი მხრივ, გ---- ო-----ესა (მყიდველი გამოსყიდვის უფლებით) და, მეორე მხრივ, სამ იპოთეკარს შორის დადებული სესხის - 65 000 აშშ დოლარის უზრუნველსაყოფად, უძრავი ქონება დაიცვინათ იპოთეკით და იპოთეკარებად აღირიცხნენ გამსესხებლები. შესაბამისი ცვლილებები შევიდა საჯარო რეესტრის ჩანაწერებში (იხ.ტ.1, ს.ფ.15-24; 36-39).
2. მესამე იპოთეკარის მოთხოვნის დაკმაყოფილების მიზნით, 2012 წლის 27 ოქტომბრის სასესიო ხელშეკრულებიდან გამომდინარე, საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აღსრულების ეროვნული ბიუროს აჭარისა და გურიის სააღსრულებო ბიუროს 2013 წლის 18 სექტემბრის განკარგულებით, უძრავი ქონება გატანილ იქნა აუქციონზე. უძრავი ქონება შეიძინა მესამე იპოთეკარმა, შედეგად -დაიკმაყოფილა თავისი მოთხოვნა, ხოლო პირველი იპოთეკარისა და მეორე იპოთეკარის მოთხოვნები, შესაბამისად, 15 000 აშშ დოლარზე და 20 000 აშშ დოლარზე არ დაკმაყოფილებულა. აუქციონის შედეგად, მესამე იპოთეკარი საჯარო რეესტრში დარეგისტრირდა ორ დამოუკიდებელ საკადასტრო ერთეულად რეგისტრირებული უძრავი ქონების (იხ. წინამდებარე განჩინების 1.2 ქვეპუნქტი) მესაკუთრედ, ხოლო დანარჩენი იპოთეკარები კი დარეგისტრირდნენ ამავე ქონების იპოთეკარებად (იხ.ტ.1, ს.ფ.40-43).
3. მესამე იპოთეკარმა, აწ უკვე როგორც მესაკუთრემ, 2013 წლის 31 ოქტომბერს, ზ/აღნიშნული უძრავი ქონება (საკადასტრო კოდებით № 0----- და № 0-----), გადახდის განვადებით ნასყიდობის ხელშეკრულებებით მიჰყიდა ა----- ა-----ეს (შემდეგში -ქონების მყიდველი ან მესამე მესაკუთრე) 40 000 აშშ დოლარად, რომელმაც 10 000 აშშ დოლარი გადაიხადა ხელშეკრულებებზე ხელმოწერისთანავე, ხოლო დარჩენილი 30 000 აშშ დოლარი, უნდა გადაეხადა 2014 წლის 19 აპრილამდე. ქონება აღრიცხა ა----- - ა-----ის, როგორც მესამე მესაკუთრის საკუთრებად, ხოლო მასზე არსებული სანივთო უფლებები უცვლელი დარჩა (იხ.ტ.1,ს.ფ. 33-35; 44-45).
- 3.1. ამავე ხელშეკრულებით მყიდველმა (მესამე მესაკუთრემ) დაადასტურა, რომ მისთვის ცნობილი იყო, საცხოვრებელ ბინებზე რეგისტრირებული იპოთეკისა და მისი საერთო ღირებულების შესახებ, ის იღებდა ვალდებულებას, რომ იპოთეკარებს თავად გადაუხდიდა იპოთეკის თანხას - 35 000 (15 000+20 000) აშშ დოლარს (იხ. ტ.1, ს.ფ.35), თუმცა, მესამე

მესაკუთრეს არ შეუსრულებია 2013 წლის 31 ოქტომბრის გადახდის განვადებით ნასყიდობის ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულება და პირველ და მეორე იპოთეკარებისათვის (იხ. ამ განჩინების პირველი პუნქტი) ზემოხსენებული თანხა არ გადაუხდია.

3.2. ქონების მესამე მესაკუთრეს (იხ. მე-3 პუნქტი), მესამე იპოთეკარს (რომელიც მეორე მესაკუთრე იყო და გაყიდა ბინა -იხ. მე-2 პუნქტი) და ლ-----პ-----ს (შემდეგში - ქონების ბოლო მესაკუთრე, პირველი მოპასუხე, აპელანტი, პირველი კასატორი) შორის, 2016 წლის 21 მარტს (საქმის სასამართლოს მიერ მომზადების ეტაპზე), დაიდო შეთანხმება და 2013 წლის 31 ოქტომბრის გადახდის განვადებით ნასყიდობის ხელშეკრულებაში შევიდა ცვლილება. შეთანხმების თანახმად, უძრავი ქონების „მყიდველად“, მესამე მესაკუთრის (ა.ა-----ის) ნაცვლად, დაფიქსირდა პირველი მოპასუხე (ლ-----პ-----ი), რომელზედაც გადავიდა ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები. შეთანხმების თანახმად, ორივე უძრავი ქონება (საკადასტრო კოდებით - № 0----- და № 0-----), გაიყიდა 40 000 აშშ დოლარად, საიდანაც 5 000 -5 000 აშშ დოლარს, თითოეული ბინისათვის ქონების ბოლო მესაკუთრე გადაუხდიდა ქონების გამყიდველს (ა. ა-----ეს), შეთანხმების ხელმოწერისთანავე, ხოლო დარჩენილ 15 000 -15 000 აშშ დოლარს (სულ 30 000 აშშ დოლარს) ქონების შემძენი გადაუხდიდა (ლ-----პ-----ი) მესამე იპოთეკარს (ლ-----პ-----ს) 2016 წლის 21 სექტემბრამდე. სხვა პირობები ხელშეკრულებაში არ შეცვლილა (იხ.ტ.1, ს.ფ.155-156).

4. სარჩელის მოთხოვნა და საფუძვლები

4.1. პირველმა და მეორე იპოთეკარებმა 2015 წლის 30 დეკემბერს სარჩელი აღძრეს მოპასუხეების - მსესხებლის (გ----ო-----ისა) და ქონების მესამე მესაკუთრის (ა-----ა-----ის) წინააღმდეგ, მოითხოვეს პირველი იპოთეკარის სასარგებლოდ მოპასუხეებისთვის სოლიდარულად 15 000 აშშ დოლარის, ხოლო მეორე იპოთეკარის სასარგებლოდ - 20 000 აშშ დოლარის გადახდის დაკისრება; აგრეთვე, მოპასუხეებისათვის დაკისრებული თანხის ამოღების მიზნით იპოთეკით დატვირთული უძრავი ქონების (იხ. წინამდებარე განჩინების 1.2.ქვეპუნქტი) იძულებით აუქციონზე რეალიზაცია.

4.2. მოსარჩელეებმა მიუთითეს წინამდებარე განჩინების 1-3 პუნქტებში აღწერილ ფაქტობრივ გარემოებებზე და განმარტეს, რომ აუქციონის წესით ქონების საკუთრებაში შესყიდვის წინ, თანაიპოთეკარები შეთანხმდნენ, რომ მესამე იპოთეკარი (ე-----პ-----ი) უძრავი ქონების შეძენის შემდეგ, გაყიდა მას და თავ-თავიანთ წილს გადაუხდიდა დანარჩენ იპოთეკარებს. მესამე იპოთეკარმა 2013 წლის 31 ოქტომბერს ქონება გაყიდა წინამდებარე

განჩინების მე-3 პუნქტში მითითებულ სუბიექტზე, რომელმაც ხელშეკრულებით აიღო ვალდებულება დაეკმაყოფილებინა დანარჩენი იპოთეკარები, თუმცა, ამ უკანასკნელსაც არ შეუსრულებია პირობა, რის გამოც მოსარჩელები იძულებულნი გახდნენ თავიანთი კანონიერი ინტერესების დასაცავად მიემართათ სასამართლოსთვის (იხ.ტ.1,ს.ფ.1-14).

4.3. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 30 მარტის საოქმო განჩინებით, წინამდებარე განჩინების 3.4. ქვეპუნქტში მითითებული შეთანხმებისა და ქონების მესამე მესაკუთრის განცხადების საფუძველზე, ამ უკანასკნელის ნაცვლად საქმეში უფლებამონაცვლედ ჩაერთო იპოთეკით დატვირთული უძრავი ქონების ბოლო მესაკუთრე-ლ----- პ-----ი (იხ. წინამდებარე განჩინების 3.2. ქვეპუნქტი; ასევე- ტ.1, ს.ფ.85-88;).

5. მოპასუხეების შესაგებელი

5.1. პირველმა მოპასუხემ (ქონების ბოლო მესაკუთრემ ლ----- პ-----მა) სარჩელი არ ცნო და მოითხოვა სასარჩელო მოთხოვნის უარყოფა მისი ხანდაზმულობის გამო, ხოლო მეორე მოპასუხეს (გ-----ო-----ეს) სასამართლოში შესაგებელი არ წარუდგენია და არც სასამართლოს მთავარ სხდომაზე გამოცხადებულა (იხ.ტ.1, ს.ფ. 114-120).

6. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება და დასკვნები

6.1. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 2 დეკემბრის გადაწყვეტილებით, იპოთეკარების სარჩელი დაკმაყოფილდა:

6.1.1. მოსარჩელების სასარგებლოდ, მოპასუხეებს დაეკისრათ 15 000 აშშ დოლარის (პირველი იპოთეკარის სასარგებლოდ) და 20 000 აშშ დოლარის (მეორე იპოთეკარის სასარგებლოდ) გადახდა.

6.1.2. დაკისრებული თანხის ამოღების უზრუნველსაყოფად სასამართლომ დაადგინა პირველი მოპასუხის საკუთრებაში არსებული იპოთეკით დატვირთული უძრავი ქონების - 87,44 კვმ საცხოვრებელი ფართის, მდებარე ქ. ბათუმი, ა. ა-----ის ქ№7-ა, №1 ბინაში (საკადასტრო კოდით №0-----) და იმავე მისამართზე მდებარე 94,75 კვმ საცხოვრებელი ფართის (საკადასტრო კოდით №0-----) იძულებით აუქციონზე რეალიზაცია.

6.2. სასამართლომ საქმეში არსებულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით, გამოიკვლია და დადგენილად მიიჩნია წინამდებარე განჩინების 1-3 პუნქტებში ასახული ფაქტობრივი გარემოებანი და დავის მოსაწესრიგებლად გამოიყენა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის (შემდეგში: სსკ) 128-ე, 129-ე, 130-ე, 316-317-ე, 623-624-ე, 361-ე, 427-ე, 286-ე,

289-ე, 301-ე და 306⁵-ე მუხლები.

6.2.1. საქალაქო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ მესამე იპოთეკარი 2013 წლის 18 სექტემბრის აუქციონზე სადავო უძრავი ქონების შეძენის შემდეგ, 2013 წლის 27 სექტემბერს, საჯარო რეესტრში დარეგისტრირდა ზ/აღნიშნული უძრავი ქონებების მესაკუთრედ. ამ უკანასკნელმა დაიკავა რა ძველი მესაკუთრის ადგილი, იგი გახდა საკუთრების გადასვლის მომენტიდან ამ ნივთთან დაკავშირებული სამართლებრივი ურთიერთობის მონაწილე. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ მესამე იპოთეკარის მიერ აუქციონის წესით ქონების შესყიდვას წინ უსწრებდა თანაიპოთეკარებს შორის შეთანხმება იმის თაობაზე, რომ მესამე იპოთეკარი უძრავი ქონების შეძენის შემდეგ, გაყიდდა მას და თავ-თავიანთ წილს გადაუხდიდა დანარჩენ იპოთეკარებს. აღნიშნული შეთანხმების შესრულების მიზნით, 2013 წლის 31 ოქტომბერს, მესამე იპოთეკარმა (მეორე მესაკუთრემ) ორივე უძრავი ქონება გადახდის განვადებით ნასყიდობის ხელშეკრულებებით მიჰყიდა ა. ა-----ეს (ქონების მესამე მესაკუთრეს). ამ უკანასკნელმა აიღო ვალდებულება, რომ პირველ და მეორე იპოთეკარებს თავად გადაუხდიდა იპოთეკის თანხას - სულ 35 000 აშშ დოლარს, რაც არ შეუსრულებია. 2016 წლის 21 მარტის შეთანხმებით, ნასყიდობის ხელშეკრულებაში შესული ცვლილებების საფუძველზე, ამ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები გადავიდა პირველ მოპასუხეზე (ქონების ბოლო მესაკუთრეზე), რომელმაც წინა მესაკუთრის მსგავსად, ივალდებულა, რომ იპოთეკარებს გადაუხდიდა სესხის თანხას. სასამართლოს დასკვნით, ვინაიდან ეს ვალდებულება არ შესრულებულა, სასარჩელო მოთხოვნა მოპასუხეებისთვის სესხის თანხის სოლიდარულად დაკისრებისა და ამ დავალიანების დაფარვის მიზნით პირველი მოპასუხის საკუთრებაში რიცხული, სესხის უზრუნველსაყოფად იპოთეკით დატვირთული, უძრავი ქონებების იძულებითი რეალიზაციის თაობაზე საფუძვლიანი იყო და დააკმაყოფილა სასარჩელო მოთხოვნა.

6.2.2. სასამართლომ არ გაიზიარა პირველი მოპასუხის მტკიცება სასარჩელო მოთხოვნის ხანდაზმულობასთან დაკავშირებით. სასამართლომ მიუთითა, რომ მართალია, ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2013 წლის 7 თებერვლის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით თვალთმაქცურად იქნა ცნობილი 2010 წლის 27 ოქტომბერს დადებული ნასყიდობის ხელშეკრულება, თუმცა, მოცემულ შემთხვევაში, მოსარჩელებს მოთხოვნის უფლება წარმოეშვათ არა 2010 წლის 27 ოქტომბრიდან, როცა ბათილი გარიგება დაიდო, არამედ - სასამართლოს გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლისა და იპოთეკის ხელშეკრულების საჯარო რეესტრში რეგისტრაციის მომენტიდან, ვინაიდან ამ დრომდე, საჯარო რეესტრის ჩანაწერებში მოსარჩელები იყვნენ

აღრიცხული სადავო უძრავი ქონების მესაკუთრეებად, შესაბამისად, მათ არ ჰქონდათ მოთხოვნის არც ფაქტობრივი და არც სამართლებრივი საფუძველი. აქედან გამომდინარე, იმ პერიოდიდან უნდა მოხდეს ხანდაზმულობის სამწლიანი ვადის ათვლა, როცა ისინი საჯარო რეესტრში ნივთზე იპოთეკარებად დარეგისტრირდნენ. სასამართლოს შეფასებით, ვინაიდან სარჩელი სასამართლოში წარდგენილია 2015 წლის 30 დეკემბერს, მოთხოვნა, სსკ-ის 129-130-ე მუხლებიდან გამომდინარე, არ არის ხანდაზმული (იხ. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება - ტ.2, ს.ფ. 49-61).

7. პირველი მოპასუხის სააპელაციო საჩივარი

7.1. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა პირველმა მოპასუხემ (ქონების ბოლო მესაკუთრემ), რომელმაც მოითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და, ახალი გადაწყვეტილების მიღებით, სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა შემდეგ არგუმენტებზე დაყრდნობით:

7.1.1. სასამართლო გადაწყვეტილებით დადგენილ იქნა, რომ 2010 წლის 27 ოქტომბერს, მხარეებს შორის თვალთმაქცური გარიგება დაიდო, რომელიც სინამდვილეში სესხისა და იპოთეკის ხელშეკრულება იყო, გაფორმებული ერთი წლის ვადით. მართალია, სასამართლო გადაწყვეტილების საფუძველზე, ქონება კვლავ აღირიცხა თავდაპირველი მესაკუთრის (გ.ო-----ის -მსესხებლის) სახელზე საკუთრების უფლებით, თუმცა, მოსარჩელეთათვის იმთავითვე ცნობილი იყო, რომ მათ დადეს სწორედ სესხისა და იპოთეკის ხელშეკრულება, შესაბამისად, ამ სახის მოთხოვნებზე ვრცელდება 3-წლიანი ხანდაზმულობის ვადა. საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ არაერთხელ განმარტა, რომ თვალთმაქცური/მოჩვენებითი გარიგების დადებისას გარიგების ორივე მხარე მოქმედებს შეთანხმებულად. ამდენად, მოსარჩელეთათვის თავიდანვე ცნობილი იყო ამ გარიგების უკანონობა და შესაძლო ბათილობა, რაც ნიშნავს, რომ მოსარჩელეთათვის იმთავითვე ცნობილი იყო, თუ რა სახის ვალდებულებით ურთიერთობაში შევიდნენ ისინი მხარესთან. შესაბამისად, კრედიტორის მხრიდან ამ ხელშეკრულებით წარმოშობილი მოთხოვნის ხანდაზმულობის ვადის დენა იწყება 2010 წლის 28 ოქტომბრიდან, ხოლო მოთხოვნის ხანდაზმულობის ვადის დინება წყდება სასამართლოს მიერ აღნიშნული საქმის წარმოების დასრულებამდე. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლომ 2013 წლის 7 თებერვალს გამოიტანა გადაწყვეტილება, რომელიც კანონიერ ძალაშია შესული. სწორედ ამ თარიღის დადგომიდან განახლდა მოთხოვნის ხანდაზმულობის ვადის დინება და სარჩელის წარდგენის დროისთვის

გასული იყო სესხისა და იპოთეკის ხელშეკრულების შეუსრულებლობის გამო წარმოშობილი მოთხოვნის ხანდაზმულობის ვადა. აღნიშნული გარემოება მოთხოვნის გაქარწყლებას იწვევს (იხ.ტ.2, ს.ფ.69-80).

7.2. მეორე მოპასუხეს ბათუმის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება არ გაუსაჩივრებია.

8. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის გადაწყვეტილება და დასკვნები

8.1. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 30 აგვისტოს გადაწყვეტილებით პირველი მოპასუხის (ლ.პ-----ის) სააპელაციო საჩივარი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, კერძოდ: გაუქმდა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 2 დეკემბრის გადაწყვეტილება პირველი მოპასუხისათვის, რომელიც ქონების ბოლო მესაკუთრეა (იხ. 3.2 ქვეპუნქტი), პირველი იპოთეკარის სასარგებლოდ 15 000 აშშ დოლარის დაკისრების, მეორე იპოთეკარის სასარგებლოდ - 20 000 აშშ დოლარის სოლიდარულად დაკისრების შესახებ, ასევე, იპოთეკით დატვირთული ქონების რეალიზაციისა და პირველი მოპასუხისათვის საპროცესო ხარჯების დაკისრების ნაწილში;

8.1.1. პირველი და მეორე იპოთეკარების სასარჩელო მოთოვნა გ---- ო-----ესთან სოლიდარულად, პირველი მოპასუხისათვის პირველი იპოთეკარის სასარგებლოდ 15 000 აშშ დოლარის და მეორე იპოთეკარის სასარგებლოდ - 15 000 აშშ დოლარის დაკისრების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა;

8.1.2. პირველი და მეორე იპოთეკარების სასარჩელო მოთხოვნა იპოთეკით დატვირთული ქონების რეალიზაციის თაობაზე, ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა; გ---- ო-----ისათვის პირველი იპოთეკარის სასარგებლოდ დაკისრებული 15 000 აშშ დოლარის და მეორე იპოთეკარის სასარგებლოდ - 20 000 აშშ დოლარის ამოღების უზრუნველსაყოფად, დადგინდა იპოთეკით დატვირთული პირველი მოპასუხის კუთვნილი უძრავი ქონების, მდებარე ქ. ბათუმში, ა.ა-----ის ქ. # 7ა, # 1 ბინის (ს/კ 24.07.072.01.501 და ს/კ 24.07.072.01.502) რეალიზაცია;

8.1.3. პირველ იპოთეკარს პირველი მოპასუხის სასარგებლოდ დაეკისრა საპროცესო ხარჯის ნაწილის-729,33 ლარის გადახდა, ხოლო მეორე იპოთეკარს 972, 52 ლარის გადახდა.

8.2. სააპელაციო სასამართლომ ნაწილობრივ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები, ასევე, მათი სამართლებრივი შეფასება (საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის, შემდეგში სსსკ, 390.3-ე მუხლის „გ“ ქვეპუნქტი) და დამატებით განმარტა:

8.2.1. სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა პირველი ინსტანციის

სასამართლოს მსჯელობა იმის თაობაზე, რომ თავდაპირველად ქნების მეორე მესაკუთრემ (ე----- პ-----მა), ხოლო შემდეგ ქონების შემძენმა (მესამე მესაკუთრემ -ა----- ა-----ემ) და აპელანტმა, როგორც ქონების ბოლო მესაკუთრემ (ლ----- პ-----მა) იკისრეს ვალდებულება, გაესტუმრებინათ პირველი და მეორე იპოთეკარების სესხი. სასამართლოს შეფასებით, ა----- ა-----ესა და ე----- პ-----ს შორის გაფორმებულ 2013 წლის 31 ოქტომბრის ხელშეკრულებაში, 2016 წლის 21 მარტს შევიდა ცვლილება იმგვარად, რომ ქონების ბოლო მყიდველმა (აპელანტმა ლ----- პ-----მა), აიღო ვალდებულება, ნასყიდობის საგნის საფასური გადაეხადა ე----- პ-----ისათვის, როგორც ქონების გამყიდველისათვის, ხოლო ქონების შემძენს (ლ----- პ-----ს) არ აუღია ვალდებულება გ----- ო-----ის მიერ სესხად აღებულ თანხები გადაეხადა პირველი და მეორე იპოთეკარებისათვის. სააპელაციო სასამართლომ დაასკვნა, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლომ არასწორად დაადგინა, რომ აპელანტს (ქონების ბოლო მესაკუთრეს - ლ----- პ-----ს) მოსარჩელების (პირველი და მეორე იპოთეკარების) წინაშე შეუსრულებელი ვალდებულება გააჩნდა. სადავო არ იყო ის, რომ ძირითად მოვალეს/მსესხებელს (გ.ო-----ეს) პირველი და მეორე იპოთეკარების (მოსარჩელების) ვალი გასტუმრებული არ ჰქონდა, სასამართლოს შეფასებით, ამ უკანასკნელთ მოთხოვნის უფლება გააჩნდათ მხოლოდ ძირითადი მოვალის - მსესხებლის, ანუ მეორე მოპასუხის (გ.ო-----ის) მიმართ, მაგრამ ვინაიდან სესხის უზრუნველსაყოფად იპოთეკით დატვირთული იყო აპელანტის (ლ----- პ-----ის, რომელიც ქონების ამჟამინდელი მესაკუთრეა) საკუთრებაში რეგისტრირებული უძრავი ქონება, (მდებარე ქ. ბათუმი, ა.ა-----ის ქ. №7ა, ბინა №1 ს/ვ 24.07.072.01.501 და ს/ვ 24.07.072.01.502), სსკ-ის 301.1 და 302-ე მუხლებიდან გამომდინარე, თანხის ამოღების მიზნით, უნდა დადგენილიყო იპოთეკის საგნის აუქციონის წესით რეალიზაცია.

8.2.2. სასარჩელო მოთხოვნის ხანდაზმულობასთან დაკავშირებით სააპელაციო სასამართლომ სრულად გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობა და დასკვნები, რომ სასარჩელო მოთხოვნა ხანდაზმული არ იყო (იხ. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება - ტ.2, ს.ფ. 172-186).

9. პირველი მოპასუხის და მეორე მოსარჩელის საკასაციო საჩივარი

9.1. პირველმა მოპასუხემ (პირველმა კასატორმა-ლ----- პ-----მა) და მეორე მოსარჩელემ (მეორე კასატორმა - რ----- გ-----ემ) საკასაციო წესით გაასაჩივრეს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება.

9.2. პირველმა კასატორმა მოითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ნაწილობრივ გაუქმება და, ახალი გადაწყვეტილების მიღებით, სასარჩელო

მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა შემდეგ საკასაციო პრეტენზიებზე მითითებით:

- 9.2.1. სასამართლომ არაწორად განმარტა სსკ-ის 128-ე მუხლი და არასწორად მიუთითა, რომ მოთხოვნის უფლება პირველ და მეორე იპოთეკარებს წარმოეშვათ ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის დღიდან. პირველი კასატორის განმარტებით, ხანდაზმულობის ვადის დენა იწყება იმ დღიდან, როცა წარმოიშობა მოთხოვნის უფლება, მოთხოვნის წარმოშობის მომენტად ითვლება დრო, როცა პირმა შეიტყო, ან უნდა შეეტყო მოთხოვნის წარმოშობის შესახებ. დადგენილია, რომ მხარეებმა წინასწარი შეცნობით დადეს თვალთმაქცური გარიგება, მათ იცოდნენ რა სამართლებრივი შედეგის მიღება სურდათ ამ გარიგებით, ამდენად, სასამართლოს დასკვნა, რომ თითქოს მოსარჩელებისთვის 2013 წლის 7 თებერვლამდე უცნობი იყო მათი უფლებების შესახებ, არ გამომდინარეობს საქმის მასალებიდან (კასატორი უთითებს სუსგ-ზე N375-352-2015წ);
- 9.2.2. იმ შემთხვევაში, თუ მოსარჩელე არ ეთანხმება ხანდაზმულობის დენის დაწყების ობიექტური და სუბიექტური მომენტების თანხვედრას, მაშინ მტკიცების ტვირთი მას უნდა დაეკისროს (კასატორის უთითებს სუსგ-ზე N856-806-2014წ).
- 9.2.3. სასამართლომ ყურადღება არ მიაქცია იმ გარემოებას, რომ მსესხებლის ქონება, რომელიც აუქციონზე მესამე იპოთეკარის (ე----- პ-----ის) მოთხოვნით გაიყიდა, მანვე შეიძინა, ამიტომ პირველ და მეორე იპოთეკარებთან არსებული სასესხო ვალდებულების დაფარვა უნდა მოხდეს არა ამ ქონების რეალიზაციით, რომელიც შემდეგ კვლავ სხვა პირზე გასხვისდა, არამედ ვალდებულება უნდა შეასრულოს მესამე იპოთეკარმა, რადგან სამივე იპოთეკარი მსესხებლის ქონებაზე პირველი რიგის იპოთეკარები და სოლიდარული კრედიტორები იყვნენ. ქონების რეალიზაციის შემდეგ კი მათ მოთხოვნა წარმოეშვათ ერთ -ერთი სოლიდარული კრედიტორის მიმართ, რომელმაც დანარჩენებს არ გადასცა აუქციონზე ქონების რეალიზაციის შედეგად მიღებული თანხა და იპოთეკარების მოთხოვნის ადრესატი არ არის პირველი კასატორი (ლ----- პ-----ი), რომელიც ქონების ამჟამინდელი მესაკუთრეა.
- 9.3. მეორე კასატორმა მოითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ნაწილობრივ გაუქმება და, ახალი გადაწყვეტილების მიღებით, სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება შემდეგ საკასაციო პრეტენზიებზე დაყრდნობით:
- 9.3.1. სასამართლომ სასარჩელო მოთხოვნის უარყოფის მიზნით მიუთითა იმ გარემოებაზე, რომ არ არსებობდა შესაბამისი მტკიცებულება იმისა, რომ 2013 წლის 31 ოქტომბრის ხელშეკრულება შეიცავდა დათქმას, რომ ქონების ბოლო მყიდველმა - პირველმა კასატორმა სხვა იპოთეკარებისთვის სესხის

გასტუმრების ვალდებულება აიღო. საქალაქო სასამართლოსაგან განსხვავებით, სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ 2013 წლის 31 ოქტომბრის ხელშეკრულებით ეს პირობა გაცხადებული იქნა წინა მესაკუთრის, და არა კრედიტორების წინაშე, რაც, სასამართლოს შეფასებითვე, არ შეიძლება საფუძვლად დაედოს კრედიტორის მიერ მოთხოვნის წარდგენას. მეორე კასატორის მტკიცებით, პირველი კასატორი (ქონების ამჟამინდელი მესაკუთრე) სააპელაციო საჩივარში სადავოს არ ხდიდა იმ ფაქტობრივ გარემოებას, რომ ქონების შემსყიდველი (მესამე იპოთეკარი-ე----- პ-----ი) და ქონების მეორე მესაკუთრე (გ---- ო-----ე) შეთანხმდნენ სსკ-ის 341-ე მუხლით გათვალისწინებულ ვალის არსებობაზე; მისი სააპელაციო საჩივარი მხოლოდ ხანდაზმულობის საკითხს ეფუძნებოდა, სასამართლომ კი ისე დაადგინა ზემოხსნეული ფაქტობრივი გარემოება, რომ აღნიშნული აპელანტს სადავოდ არ გაუხდია, რითაც სააპელაციო სასამართლომ დაარღია სსსკ-ის 377-ე მუხლი, შეჯიბრებითობის პრინციპი და მხარეთა თანასწორობა (იხ. საკასაციო საჩივარი - ტ.2, ს.ფ.188-196).

9.3.2. სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა და დაუსაბუთებლად არ იხელმძღვანელა სსკ-ის 292-ე მუხლით, რომლის თანახმად, „1. უძრავი ნივთის მესაკუთრე უფლებამოსილია დააკმაყოფილოს კრედიტორი, როცა მოთხოვნის შესრულების ვადა უკვე დადგა, ან როცა პირადი მოვალე უფლებამოსილია შეასრულოს შესაბამისი მოქმედება. 2. თუ მესაკუთრე არ არის პირადი მოვალე, მოთხოვნა გადადის მასზე მაშინ, როცა მესაკუთრე კრედიტორს დააკმაყოფილებს“. განსახილველ შემთხვევაში ქონების მეორე მესაკუთრემ (გ---- ო-----ემ) გამოიყენა ეს უფლება და აიღო ვალდებულება კრედიტორების დაკმაყოფილებისა, რომელიც შემდეგ უცვლელად გადავიდა ნივთის ბოლო მყიდველზე - პირველ კასატორზე (პირველ მოპასუხეზე- ლ----- პ-----ზე). აღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით სააპელაციო სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება პირველი მოპასუხის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისიგან გათავისუფლების შესახებ დაუსაბუთებელია (იხ. საკასაციო საჩივარი; ტ.2, ს.ფ. 188-197).

10. საკასაციო სამართალწარმოების ეტაპი

10.1. საკასაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 29 დეკემბრისა და 2018 წლის 18 მარტის განჩინებებით, საკასაციო განაცხადები წარმოებაშია მიღებული სსსკ-ის 391-ე მუხლის საფუძველზე დასაშვებობის წინაპირობების შესამოწმებლად.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, მტკიცებულებათა გაანალიზებისა და საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის იურიდიული დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მივიდა დასკვნამდე, რომ როგორც პირველი, ისე მეორე კასატორების საკასაციო განაცხადები არ აკმაყოფილებენ სსსკ-ის 391-ე მუხლის მოთხოვნებს, ამიტომ ისინი დაუშვებელია შემდეგი არგუმენტაციით:

11. სსსკ-ის 391-ე მუხლის მეხუთე ნაწილის შესაბამისად, საკასაციო საჩივარი ქონებრივ და სხვა არაქონებრივ დავებში დასაშვებია, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციასა და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; ზ) გასაჩივრებულია სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე. ზემოაღნიშნული ნორმები განსაზღვრავს იმ მოთხოვნებს, რომელთაც საკასაციო საჩივარი უნდა შეიცავდეს და ეფუძნებოდეს.
12. სსსკ-ის 404-ე მუხლის პირველი პუნქტით, საკასაციო სასამართლო გადაწყვეტილებას ამოწმებს საკასაციო საჩივრის ფარგლებში, ამავე კოდექსის 407-ე მუხლის პირველი ნაწილით, საკასაციო სასამართლო იმსჯელებს მხარის მხოლოდ იმ ახსნა-განმარტებაზე, რომელიც ასახულია სასამართლოთა გადაწყვეტილებებში ან სხდომათა ოქმებში. გარდა ამისა, შეიძლება, მხედველობაში იქნეს მიღებული ამ კოდექსის 396 - ე მუხლის პირველი ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტში მითითებული ფაქტები; ამავე მუხლის მე-

- 2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება); საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ კასატორს არ წარმოუდგენია დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება), რაც საშუალებას მისცემდა სასამართლოს, არსებითად განსახილველად დაეშვა საკასაციო განაცხადი.
13. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრები არ არის დასაშვები სსსკ-ის 391-ე მუხლით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოხსენებული საფუძვლით.
14. საკასაციო საჩივრები არ არის დასაშვები სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების საკასაციო სასამართლოს სტაბილური პრაქტიკისაგან განსხვავების არსებობის საფუძვლით. სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არ განსხვავდება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს არსებული პრაქტიკისაგან (იხ. ქვემოთ პუნქტები).
15. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პარაგრაფი ავალდებულებს სასამართლოს, დაასაბუთოს თავისი გადაწყვეტილება, რაც არ უნდა იქნეს გაგებული თითოეულ არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემად (იხ. *ჯღარკავა საქართველოს წინააღმდეგ*, # 7932/03; *Van de Hurk v. Netherlands*, par.61, *Garcia Ruiz v. Spain [GC]* par.26; *Jahnke and Lenoble v France (dec.)*; *Perez v France [GC]*, par. 81; *Hirvisaari v. Finland*, §32).
16. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს სსსკ-ის 102 -ე მუხლზე, რომლის თანახმად, „1. თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. 2. ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა (მესამე პირთა) ახსნა-განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებით, ფაქტების კონსტატაციის მასალებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებითა და ექსპერტთა დასკვნებით“ და განმარტავს, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ გამოკვლეული და დადგენილია ყველა ის მტკიცებულება და ფაქტობრივი გარემოება, რომელიც საჭიროა საკასაციო სამართალწარმოების ეტაპზე საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის წინაპირობების შესამოწმებლად.
17. საკასაციო სასამართლომ განიხილა ორივე მხარის საკასაციო შედავების როგორც მატერიალური, ასევე სამართლებრივი საფუძვლები, განმარტავს, რომ არ იზიარებს არც ერთ მათგანს შემდეგ გარემოებათა გამო:

17.1. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს პირველი კასატორის პრეტენზიას (იხ. წინამდებარე განჩინების 9.2. ქვეპუნქტი), რომელიც ხანდაზმულობის საფუძვლით სარჩელის უარყოფას ეხება. სასამართლო მიიჩნევს, რომ განსახილველ შემთხვევაში არ არსებობს სასარჩელო მოთხოვნის გამომრიცხავი (მოთხოვნის განხორციელების შემაფერხებელი გარემოების) - ხანდაზმულობის დამადასტურებელი სამართლებრივი და ფაქტობრივი საფუძვლები: საკასაციო სასამართლომ ერთ-ერთ საქმეზე განმარტა, რომ „სარჩელისაგან თავის დაცვის ერთ-ერთი ფორმაა მოთხოვნის ხანდაზმულობაზე მითითება. ამგვარი მითითების მიმართ კი, გარკვეული შეზღუდვები მოქმედებს. სასამართლო არ არის უფლებამოსილი თავისი ინიციატივით გამოიკვლიოს ხანდაზმულობის საკითხი. ამის შესახებ დაინტერესებულმა პირმა უნდა მიუთითოს. აღნიშნული შეზღუდვა გამომდინარეობს მხარეთა შეჯიბრებითობის პრინციპიდან: თუ ერთ მხარეს ენიჭება დარღვეული უფლების სასამართლო წესით დაცვის შესაძლებლობა, მეორე მხარე უფლებამოსილია, გამოიყენოს ნებისმიერი სამართლებრივი მექანიზმი მოწინააღმდეგე მხარის პოზიციის გასაქარწყლებლად, ხოლო სასამართლოს მხრიდან ხანდაზმულობის ვადაზე მითითებით, ილაზება მხარის უფლება, გარდა ამისა, ხანდაზმულობა განიხილება, როგორც საქმის ფაქტობრივი გარემოება“ (იხ. სუსგ # ას-1350-1275-2012). რაც შეეხება ხანდაზმულობის, როგორც საქმისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივი გარემოების დადგენას, საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი პრაქტიკის თანახმად, „მოთხოვნის უფლების წარმოშობის გამოსარკვევად, ყურადღება უნდა მიექცეს ორ ელემენტს, რომლებსაც უკავშირდება მოთხოვნის წარმოშობის დრო: პირმა შეიტყო უფლების დარღვევის შესახებ და/ან უნდა შეეტყო უფლების დარღვევის შესახებ. პირველ შემთხვევაში, არსებობს ფაქტები, რომლებიც პირდაპირ მიუთითებენ მისი უფლების დარღვევის ცოდნაზე, ხოლო, მეორე შემთხვევაში, არ არსებობს ის ფაქტები, რომლებიც პირდაპირ უთითებს მისი უფლების დარღვევის შესახებ ცოდნაზე, მაგრამ არსებობს გარემოებები, რომლებიც მიუთითებს იმაზე, რომ პირს უნდა შეეტყო უფლების დარღვევის შესახებ, მაგრამ, თავისი დაუდევრობის გამო ვერ შეიტყო“ (იხ. სუსგ # ას- 344-329-2016).

17.2. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს პირველი კასატორის მტკიცებას, რომ მოსარჩელებს (განსახილველ შემთხვევაში საკასაციო განაცხადი მხოლოდ ერთმა მოსარჩელემ წარმოადგინა) მოთხოვნის უფლება წარმოეშვათ 2011 წლის 27 ოქტომბრიდან, ანუ იმ დროიდან, როცა მსესხებელს ბათილი ხელშეკრულებიდან გამომდინარე გამოსყიდვის ვადა ამოეწურა და არა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2013 წლის 7 თებერვლის

გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლისა და იპოთეკის ხელშეკრულების საჯარო რეგისტრში რეგისტრაციის მომენტიდან. საკასაციო სასამართლო სასარჩელო უფლების წარმოშობის როგორც ობიექტური, ისე სუბიექტური გარემოებების დადგენისა და კვლევის მიზნით მიუთითებს საქმეში დადგენილად ცნობილ ფაქტობრივ გარემოებებზე და განმარტავს, რომ მანამ, სანამ მოსარჩელები მსესხებლის ქონების თანამესაკუთრებად იყვნენ რეგისტრირებული, მათ სასარჩელო მოთხოვნის დაყენების არც ფაქტობრივი და არც სამართლებრივი საფუძველი არ გააჩნდათ, ხოლო მას შემდეგ, რაც მსესხებლის სასარჩელო განცხადების საფუძველზე კვლავ ეს უკანასკნელი აღირიცხა ქონების მესაკუთრედ, ხოლო გამსესხებლები (მოსარჩელები) ამ ქონებაზე თანაიპოთეკარებად დარეგისტრირდნენ, მათ წარმოეშვათ უფლება, რომ სასესხო ურთიერთობიდან გამომდინარე პირადი მოვალის კუთვნილი, იპოთეკით დატვირთული ქონების რეალიზაცია მოეთხოვათ. ამდენად, იმ სუბიექტური და ობიექტური ფაქტორების გათვალისწინებით, რომლებიც მხარეთა მიერ არც ერთ ეტაპზე არაა შედავებული, საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს პირველი კასატორის პრეტენზიას სასარჩელო მოთხოვნის ხანდაზმულობის ვადის ათვლასთან მიმართებით. განსახილველ შემთხვევაში საქალაქო სასამართლომ სწორად განმარტა (და სააპელაციო სასამართლომაც მართებულად გაიზიარა) ის გარემოება, რომ სსკ-ის 129-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად სახელშეკრულებო მოთხოვნებისთვის დადგენილი სამწლიანი ხანდაზმულობის ვადის ათვლა 2013 წლის 7 თებერვლიდან დაიწყო (იხ. სუსგ-ები: # ას-988-1021-2011; # ას- 1205-1132-2015; # ას-1199-1159-2016; # ას-408-408-2018; # ას-313-313-2018).

17.3. პირველი კასატორის შედავების თაობაზე მტკიცების ტვირთის განაწილებასთან დაკავშირებით, რომლის არამართებულობის დადასტურების მიზნითაც იგი კონკრეტულ საქმესაც (სასამართლო პრაქტიკას) იშველიებს, საკასაციო სასამართლო ვერც ამ პრეტენზიას მიიჩნევს დასაბუთებულად შემდეგ გარემოებათა გამო: ერთ-ერთ საქმეზე, რომელიც მტკიცების ტვირთის განაწილების სტანდარტს შეეხება, საკასაციო სასამართლომ განმარტა: „სასამართლოს ვალდებულებაა, სწორი მიმართულება მისცეს მტკიცებით საქმიანობას, რაც გულისხმობს იმას, რომ მან საქმისათვის მნიშვნელოვანი ფაქტების განსაზღვრის შემდეგ სადავო და უდავო ფაქტები უნდა გამიჯნოს ერთმანეთისგან. სადავო ფაქტები მტკიცების საგანში შემავალ ფაქტებს

წარმოადგენს და მტკიცების ტვირთის განაწილების პროცესიც სწორედ აქ კლინდება. სასამართლომ, როგორც საპროცესო საქმიანობის სუბიექტმა, მტკიცების ტვირთი იმგვარად უნდა გაანაწილოს, რომ საფრთხე არ შეექმნას მხარეთა მატერიალურ-სამართლებრივი უფლების რეალიზაციას. მტკიცების ტვირთის განაწილების ზოგადი პროცესუალური წესი მოცემულია სსსკ-ის 102-ე მუხლში, რომლის პირველი ნაწილის მიხედვით, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. მითითებული ნორმა საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლთან კავშირში იმ დასკვნის საფუძველს ქმნის, რომ მხარეს, რომელიც სასამართლოს მიმართავს კონკრეტული მოთხოვნით, აწევს - როგორც ამ მოთხოვნის საფუძველად არსებული ფაქტების მითითების, ასევე, მათი დამტკიცების, ანუ მტკიცებულებების წარდგენის ტვირთი. როგორც წესი, ფაქტის მითითებისა და მისი დამტკიცების ტვირთი მჭიდროდ უკავშირდება ერთმანეთს, თუმცა, არც ისაა გამორიცხული, რომ მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმით ერთ მხარეს მხოლოდ ფაქტის მითითების ტვირთი ეკისრებოდეს, ხოლო მეორე მხარეს, საწინააღმდეგოს დამტკიცების ტვირთი (სუსგ-ები # ას-1485-1401-201; # ას-1042-962-2017)“. მტკიცების ტვირთის სამართლიანი განაწილების პრინციპი მოიცავს ისეთ ვითარებასაც, როდესაც მოპასუხე მხარის მიერ წარდგენილი მოთხოვნის გამომრიცხველი თეორიული შესაგებლის საწინააღმდეგოს დამტკიცება მოსარჩელეს შესაძლოა პრაქტიკულად დაევალოს. რიგ შემთხვევებში ამგვარი მიდგომა იმითაა განპირობებული, თუ ვის უფრო მეტად ხელეწიფება საქმის ამ კონკრეტული გარემოების დადასტურება, ანუ ობიექტურად (ან/და სუბიექტურად), ვის უფრო მეტად შეუძლია დაამტკიცოს სადავო გარემოება. მტკიცების ტვირთის სწორედ ამგვარ განაწილებაზეა მითითებული იმ გადაწყვეტილებაში, რომელსაც პირველი კასატორი თავის საკასაციო საჩივარში მიუთითებს, კერძოდ: „მხედველობაშია მისაღები, თუ ხანდაზმულობის დენის დაწყების მომენტის დადგენა ობიექტურად შეუძლებელია, ყურადღება უნდა მიექცეს სუბიექტურ მომენტს. ამასთან იგულისხმება, რომ ხანდაზმულობის წარმოშობის ობიექტური და სუბიექტური მომენტები თანმხვედრია, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ მოსარჩელე არ ეთანხმება ხანდაზმულობის დენის დაწყების ობიექტური და სუბიექტური მომენტების თანხვედრას, მაშინ მტკიცების ტვირთი ეკისრება მას, იმის გასარკვევად, თუ როდიდან უნდა დაიწყოს ხანდაზმულობის ვადის ათვლა“ (სუსგ # ას -856-806-2015);

- 17.4. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქმის განმხილველმა ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოებმა სწორედ ზემოაღნიშნულ გადაწყვეტილებაში ასახული მსჯელობის შესაბამისად იხელმძღვანელეს და არ დაურღვევიათ მხარეთა თანასწორუფლებიანობა მტკიცების ტვირთის

სამართლიანი განაწილების კუთხით. საქმეში არსებული მასალებით დადგენილია, რომ მოსარჩელემ, სასარჩელო განცხადებით (მასზე თანდართული დოკუმენტაციითა და მისგან გამომდინარე სამართლებრივი მოთხოვნებით), გააქარწყლა მოპასუხის შესაგებელი მოთხოვნის ხანდაზმულობასთან მიმართებით და მატერიალურ მტკიცებულებებზე მითითებით დაასაბუთა უფლების (სასარჩელო მოთხოვნის) კანონით დადგენილ ვადაში განხორციელების ფაქტი (იხ. სასარჩელო განცხადება თანდართულ დოკუმენტაციასთან ერთად, ასევე - საპაექრო სიტყვა: ტ.1, ს.ფ.1-51; ტ.2.ს.ფ.38-43). რაც შეეხება საკასაციო საჩივარში მითითებულ მეორე გადაწყვეტილებას - ას N 375-352-2014, აღნიშნულ საქმეში თვისობრივად სხვა შინაარსის დავაა განხილული - კერძოდ, ამ დავაში სასამართლომ ბათილად ცნო ის მინდობილობა და ნასყიდობის ხელშეკრულება, რომელიც არაუფლებამოსილი პირის მიერ იყო დადებული. აღნიშნულ გადაწყვეტილებაში სასამართლომ, სამოქალაქო პასუხისმგებლობა არაკეთილსინდისიერ მყიდველებთან ერთად, ბაჟის ნაწილში სოლიდარულად დააკისრა ნოტარიუსს, რომელმაც მინდობილობა ისე დაამოწმა, რომ სათანადოდ არ გამოიკვლია წარმოდგენილი პირის ვინაობა. განსახილველ შემთხვევაში პასუხისმგებლობის ფარგლები და საფუძვლები სესხისა და იპოთეკის სახელშეკრულებო ნორმებიდან გამომდინარეობს და არა იმ სამართლებრივი ნორმებიდან, რომლებმაც ნოტარიუსისთვის სამოქალაქო პასუხისმგებლობის დაკისრება განაპირობა, რის გამოც კასატორის მითითება საკასაციო სასამართლოს დასახელებულ განჩინებაზე, როგორც განსხვავებულ სასამართლო პრაქტიკაზე, გაზიარებული ვერ იქნება.

17.5. პირველი კასატორის მტკიცების თაობაზე, რომ ვინაიდან იპოთეკით დატვირთული ქონება აუქციონზე ერთ-ერთმა იპოთეკარმა შეიძინა, ხოლო რადგან სამივე იპოთეკარი მსესხებლის ქონებაზე პირველი რიგის იპოთეკარები და სოლიდარული კრედიტორები იყვნენ, უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის შემდეგ, ამ ქონების შემძენი (მესამე) იპოთეკარის მიერ უნდა დაკმაყოფილდეს დანარჩენი იპოთეკარების მოთხოვნები და არა იმ ქონების რეალიზაციით, რომელიც გასხვისდა, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სსკ-ის 306⁵-ე მუხლის მე-6 ნაწილი განსაზღვრავს, თუ როგორ ხდება ახალი მესაკუთრე იმ უფლებრივი ტვირთის მატარებელი, რომელიც ძველ მესაკუთრეს ნივთთან მიმართებაში

გააჩნდა: „აუქციონზე გაყიდული უძრავი ნივთის ახალი მესაკუთრე იკავებს ძველი მესაკუთრის ადგილს და ხდება საკუთრების გადასვლის მომენტისათვის ამ ნივთთან დაკავშირებული სამართლებრივი ურთიერთობის მონაწილე“. ამდენად, მოხმობილი ნორმა ცხადჰყოფს, რომ ნებისმიერი მესაკუთრე, რომელიც უფლებრივი ტვირთის მატარებელ ნივთს შეიძენს, ჩაენაცვლება რა წინა მესაკუთრეს, თავად გახდება ამ ნივთთან დაკავშირებული სამართალურთიერთობის მონაწილე, მით უფრო იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ ქონების ბოლო მესაკუთრე ინფორმირებული იყო ნივთზე არსებული უფლებრივი დატვირთვის შესახებ.

18. მეორე კასატორის შედავებასთან დაკავშირებით (იხ. ამ განჩინების 9.3. ქვეპუნქტი) იმის შესახებ, რომ სააპელაციო სასამართლომ თვითნებურად დაადგინა ფაქტობრივი გარემოება, რომელიც აპელანტის მიერ შედავებული არ ყოფილა, რითაც სასამართლომ დაარღვია სსსკ-ის 377-ე მუხლი, საკასაციო სასამართლომ არაერთხელ განმარტა:

18.1. სასარჩელო მოთხოვნის საფუძვლიანობის შემოწმებისას, სასამართლო იკვლევს, თუ რამდენად ვლინდება სამართლებრივი და ფაქტობრივი გარემოებების ის ერთობლიობა, რომლებიც სასარჩელო მოთხოვნის ან მოთხოვნის გამომრიცხველი შესაგებლის წარმატებას განაპირობებს. სასამართლო ვალდებულია, განსაზღვროს მოთხოვნის ფარგლები (ისე რომ არ გასცდეს მას), მოძებნოს დავის მომწესრიგებელი შესატყვისი სამართლის ნორმა (სპეციალური ან ზოგადი წესი) და დაადგინოს იმ გარემოებათა არსებობა/არარსებობა (ფაქტობრივი გარემოებები), რომლებიც ამ ნორმის გამოყენებისთვის აუცილებელ წინაპირობებს წარმოადგენენ; „სასამართლოს უპირველესი ამოცანაა, დაადგინოს, თუ რას ითხოვს მოსარჩელე მოპასუხისაგან და რის საფუძველზე, ანუ რომელ ფაქტობრივ გარემოებებზე ამყარებს თავის მოთხოვნას. სასამართლომ მხარის მიერ მითითებული მოთხოვნის ფარგლებში უნდა მოძებნოს ის სამართლებრივი ნორმა (ნორმები), რომელიც იმ შედეგს ითვალისწინებს, რისი მიღწევაც მხარეს სურს. ამასთან, მოთხოვნის სამართლებრივ საფუძველად განხილული ნორმა (ან ნორმები) შეიცავს იმ აღწერილობას (ფაქტობრივ შემადგენლობას), რომლის შემოწმებაც სასამართლოს პრეროგატივაა და რომელიც უნდა განხორციელდეს ლოგიკური მეთოდების გამოყენების გზით, ანუ სასამართლომ უნდა დაადგინოს, ნორმაში მოყვანილი აბსტრაქტული აღწერილობა რამდენად შეესაბამება კონკრეტულ ცხოვრებისეულ სიტუაციას და გამოიტანოს შესაბამისი დასკვნები. ის მხარე, რომელსაც აქვს მოთხოვნა მეორე მხარისადმი, სულ მცირე, უნდა უთითებდეს იმ ფაქტობრივ შემადგენლობაზე, რომელსაც სამართლის ნორმა გვთავაზობს. აქედან გამომდინარე,

შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ მოთხოვნის სამართლებრივი საფუძვლის რომელიმე ფაქტობრივი წანამძღვრის (სამართლებრივი წინაპირობის) არარსებობა გამორიცხავს მხარისათვის სასურველი სამართლებრივი შედეგის დადგომას (იხ. სუსგ-ები: # ას- 15-29-1443-2012, #ას-973-1208-04; #ას-664-635-2016).

18.2. განსახილველ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობა ეფუძნება არა კონკრეტული გარემოებების კვლევას, არამედ საქმეზე დადგენილად მიჩნეული და შეუდავებელი ფაქტობრივი გარემოების - საკუთრების გადაცემის ხელშეკრულებების შინაარსს, მის სამართლებრივ შეფასებას და შესაბამისი იურიდიული შედეგების განსაზღვრას. აღნიშნული ქმედებით სასამართლო არათუ არ გასცდა ინსტანციური განხილვის კანონისმიერი (პროცესუალური) ბოჭვის ფარგლებს, არამედ პირიქით - სწორედ სსსკ-ის 377-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილების შესაბამისად განახორციელა მართლმსაჯულება.

18.2.1. რაც შეეხება თავად იმ ფაქტობრივ გარემოებას, რომლის სამართლებრივი შეფასებაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების სააპელაციო სასამართლოს მიერ ნაწილობრივ შეცვლის ძირითადი საფუძველი გახდა, სსკ-ის სამოქალაქო კოდექსის 306⁵-ე მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, „საკუთრების გადასვლის შედეგად უქმდება ყველა იპოთეკა და სანივთო უფლება, რომლებითაც დატვირთული იყო უძრავი ნივთი და რომლებიც რეგისტრირებულია აღსრულების განმახორციელებელი კრედიტორის იპოთეკის შემდეგ. ადრე რეგისტრირებული უფლებები ნივთზე უცვლელი რჩება“. ამავე მუხლის მე-6 ნაწილის თანახმად, „აუქციონზე გაყიდული უძრავი ნივთის ახალი მესაკუთრე იკავებს ძველი მესაკუთრის ადგილს და ხდება საკუთრების გადასვლის მომენტისათვის ამ ნივთთან დაკავშირებული სამართლებრივი ურთიერთობის მონაწილე“, ე.ი. ამ ნორმის შესაბამისად, მას შემდეგ, რაც იპოთეკით დატვირთული ნივთი გაიყიდა ჯერ მესამე იპოთეკარზე (ე----- პ-----ზე), შემდეგ ა----- ა-----ზე, ბოლოს კი პირველ კასატორზე (ლ----- პ-----ზე), საკუთრების უფლების ყოველი გადასვლისას ნივთს უცვლელად გადაჰყვანა ნივთზე იპოთეკარებად რეგისტრირებული მოსარჩელების სანივთო უფლება. ბოლო მესაკუთრეც რომელცი პირველი კასატორია ამ დავაში), სსკ-ის 306⁵-ე მუხლის მე-6 პუნქტის თანახმად, გახდა იმ სამართალურთიერთობის (სასესხო ხელშეკრულების) მონაწილე, რომელშიც მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით იპოთეკით იყო დატვირთული მის მიერ შეძენილი ქონება. ამდენად, პირველი კასატორი, მართლია, არ არის იპოთეკარების პირადი მოვალე, მაგრამ ის, როგორც იპოთეკით

დატვირთული ნივთის მესაკუთრე, მონაწილე გახდა აღნიშნული სამართლებრივითიერობისა, ანუ სხვაგვარადაც რომ ვთქვათ, სამართლებრივი ურთიერთობა არის იმგვარი, რომ პირველი მოპასუხის მიერ აღებული სესხის სანაცვლოდ დატვირთულია ქონება, რომლის მესაკუთრეც არაა კრედიტორის პირადი მოვალე.

19. საკასაციო სასამართლო ყურადღებას გაამახვილებს იმ ხელშეკრულებების შინაარსზეც, რომელთა საფუძველზეც ქონება, რომელიც პირადი მოვალის (მსესხებლის-გ---- ო-----ის) საკუთრება იყო, სხვათა საკუთრებაში გადავიდა: დადგენილია, რომ 2013 წლის 18 სექტემბერს იპოთეკით დატვირთული უძრავი ქონების რეალიზაციის შედეგად ნივთის მესაკუთრე გახდა მესამე იპოთეკარი (ე----- პ-----ი) და იგი დარეგისტრირდა ნივთის მესაკუთრედ, ხოლო დანარჩენი ორი იპოთეკარი დარეგისტრირდნენ ქონების იპოთეკარებად. როგორც მოსარჩელები მიუთითებენ, მათ ქონების შემძენთან (მესამე იპოთეკართან) დადეს სიტყვიერი შეთანხმება, რომ ეს უკანასკნელი დაფარავდა მსესხებლის დავალიანებას დანარჩენი იპოთეკარების, ანუ მათ წინაშე. აღნიშნულ დათქმას (თუნდაც იგი დადასტურებული ყოფილიყო მოდავე მხარეების მიერ) სამართლებრივი საფუძველი (სსკ-ის 3065.6-ე მუხლი) გამოეცალა მას შემდეგ, რაც ქონების შემძენმა იპოთეკარმა, რომელმაც ვერ შეასრულა შეთანხმება, 2013 წლის 31 ოქტომბერს ნივთი გაასხვისა მესამე მესაკუთრეზე-ა----- ა-----ზე (იხ. ტ.1, ს.ფ.30-32). ეს ხელშეკრულება შეიცავს დათქმას, რომ ქონების მესამე მესაკუთრემ აიღო ვალდებულება, უძრავი ქონების იპოთეკარებისათვის სესხი გაესტუმრებინა, თუმცა, როგორც ხელშეკრულებიდან ირკვევა, ეს პირობა დადებულ იქნა წინა მესაკუთრესთან, ანუ უძრავი ქონების შემძენ მესამე იპოთეკართან და არა უშუალოდ კრედიტორებთან - პირველ და მეორე იპოთეკარებთან, შესაბამისად, არ არსებობს იმის საფუძველი, რომ კრედიტორებმა (პირველმა და მეორე იპოთეკარებმა) ქონების ბოლო მესაკუთრეს, როგორც პირად მოვალეს, ისე წარუდგინონ სასარჩელო მოთხოვნა. ამავე განჩინების 18.1 ქვეპუნქტში ასახული მსჯელობიდან გამომდინარე, ვინაიდან პირველი კასატორი (ლ----- პ-----ი) წარმოადგენს იმ საგნის მესაკუთრეს, რომლითაც მოთხოვნაა უზრუნველყოფილი, თანაიპოთეკარებს აქვთ უფლება, რომ უძრავი ქონების მესაკუთრე დაასახელონ სასარჩელო წარმობაში მოპასუხე მხარედ. რაც შეეხება მეორე შეთანხმებას, რომელიც

2016 წლის 21 მარტს დაიდო (იხ. ტ.1, ს.ფ. 155), მისი შინაარსიდან დგინდება, რომ ნივთის ბოლო მყიდველმა - პირველმა კასატორმა აიღო ვალდებულება, რომ ნასყიდობის საგნის საფასური (20 000 აშშ დოლარი) გადაეხადა წინა მესაკუთრისათვის (უძრავი ქონების შემძენი მესამე იპოთეკარისათვის -ე-----პ-----ისათვის), ხოლო ხელშეკრულების ყველა დანარჩენი პირობა უცვლელი დარჩა.

20. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ვივარაუდებთ, რომ უცვლელი დარჩა პირობა იპოთეკარების დაკმაყოფილებისა (თუმცა ამ პირობის შესახებ, როგორც ზემოთ აღნიშნა, თავად იპოთეკარებისთვის უცნობი იყო), დადგენილია, რომ კრედიტორის წინაშე არსებულ ვალდებულებათა შესრულებას ადგილი არ ჰქონია (სსკ-ის 292-ე მუხლის შემადგენლობა), შესაბამისად, ვალდებულება არ შეწყვეტილა და არსებობს. კრედიტორების წინაშე ვალდებულება არ შეუსრულებია თავად პირად მოვალეს - მეორე მოპასუხეს (გ----ო-----ეს), რაც, სსკ-ის 427-ე მუხლის შესაბამისად, ვალდებულებითი ურთიერთობის შეწყვეტის და ნივთის იპოთეკისგან გათავისუფლების საფუძველი გახდებოდა. აღნიშნულიდან გამომდინარე, როცა დასტურდება ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების არაჯეროვანი შესრულება, კრედიტორს ენიჭება უფლებამოსილება, მოითხოვოს ვალდებულების შესრულება პირადი მოვალისგან, ხოლო ვინაიდან საქმე შეეხება უზრუნველყოფილი სასესხო ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ვალდებულებას, კრედიტორი უფლებამოსილია, კანონით დაცულ უფლებათა რეალიზაციის მიზნით მოითხოვოს პირველი კასატორის (უზრუნველყოფის საგნის მესაკუთრის/არაპირადი მოვალის) საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონებების რეალიზაცია.

21. საკასაციო შედავება იმაზე, რომ ქონების მესამე მესაკუთრემ (ა.ა-----ემ) სსკ-ის 341-ე მუხლით გათვალისწინებული ვალის არსებობა აღიარა პირველი კასატორის - ქონების შემძენი იპოთეკარის წინაშე და ამ უკანასკნელს ეს გარემოება სადავოდ არ გაუხდია, დაუსაბუთებელია და საკასაციო სასამართლო ზემოხსენებული მსჯელობის კონტექსტში დამატებით აღნიშნავს, რომ განსახილველ შემთხვევაში (თუნდაც დგინდებოდეს ვალის აღიარების ნამდვილობისთვის აუცილებელი ფაქტობრივ-სამართლებრივი წინაპირობები), აღნიშნულ გარემოებას მეორე კასატორის სასარჩელო მოთხოვნის დადასტურებასთან სამართლებრივი კავშირი არ

გააჩნია იმ მიზეზის გამო, რომ ამ ხელშეკრულების (ე.წ. ვალის აღიარების დოკუმენტის) მონაწილე მხარეს პირველი კასატორი არ წარმოადგენს, ამგვარი აღიარება ლ----- პ-----ს მოსარჩელის (რ. გ-----ის) წინაშე არ გაუცხადებია. ამდენად, ამ გარემოებას სამართლებრივი კავშირი არ გააჩნია კრედიტორის (მეორე კასატორის) მოთხოვნასთან - პირად მოვალესთან (გ---- ო-----ესთან) ერთად სოლიდარული პასუხისმგებლობა დაეკისროს ქონების მესაკუთრესაც (ლ----- პ-----საც). ქონების მესაკუთრის პასუხისმგებლობა კრედიტორებთან შემოიფარგლება მხოლოდ იმ უფლებრივი ტვირთის მქონე საკუთრებით, რომელიც მან შეიძინა და ამ ქონების მესაკუთრე არ წარმოადგენს სოლიდარულ მოვალეს პირად მოვალესთან ერთად. ამ მსჯელობის შესაბამისად, საკასაციო შედავებაც დაუსაბუთებელია ამ არგუმენტზე მითითებით.

22. ზემოხსენებული მსჯელობიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ კასატორებს არ წარმოუდგენიათ არც ერთი არგუმენტი, დასაბუთებული შედავება, თუ რა საფუძვლით უნდა იქნეს ცნობილი დასაშვებად მათი საკასაციო განაცხადები. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დასაბუთებულია და კანონიერი, შესაბამისად, არ არსებობს საკასაციო საჩივრების არსებითად განსახილველად დასაშვებად ცნობის პროცესუალურსამართლებრივი საფუძველი.
23. სსსკ-ის 401-ე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე, თუ საკასაციო საჩივარი დაუშვებლად იქნება ცნობილი, პირს დაუბრუნდება, მის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის 70 პროცენტი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 284-ე, 285-ე, 391-ე, 401-ე, 408.3-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა :

1. ლ----- პ-----ის საკასაციო საჩივარი, როგორც დაუშვებელი, დარჩეს განუხილველად;
2. რ----- გ-----ის საკასაციო საჩივარი, როგორც დაუშვებელი, დარჩეს განუხილველად;
3. რ----- გ-----ეს (3/6 6-----) სახელმწიფო ბიუჯეტიდან (**ქ.თბილისი**,

„სახელმწიფო ხაზინა“, ბანკის კოდი TRESGE22, მიმღების ანგარიშის №200122900, სახაზინო კოდი 300773150) დაუბრუნდეს საკასაციო საჩივარზე, მის მიერ, გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის, 2500 ლარის (საგადახდო დავალება N1, გადახდის თარიღი 2017 წლის 18 დეკემბერი), 70% – 1750 ლარი;

4. ლ----- პ-----ს (პ/ნ 6-----) სახელმწიფო ბიუჯეტიდან (**ქ.თბილისი, „სახელმწიფო ხაზინა“, ბანკის კოდი TRESGE22, მიმღების ანგარიშის №200122900, სახაზინო კოდი 300773150)** დაუბრუნდეს საკასაციო საჩივარზე, ე----- პ-----ის (პ/ნ 6-----) მიერ, გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის 1750 ლარის(საგადახდო დავალება N1, გადახდის თარიღი 2018 წლის 26 იანვარი) და 2585 ლარის (საგადახდო დავალება N1, გადახდის თარიღი 2018 წლის 6 მარტი), ჯამში 4335 ლარის , 70% – 3034,5 ლარი;
5. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე

მოსამართლეები:

ე. გასიტაშვილი

პ. ქათამაძე

ბ. ალავეიძე